

РЕШЕНИЕ НА СЪДА

12 юли 1983 година *

По дело 170/78

Комисията на Европейските общности, за която се явява нейния правен съветник, г-н Anthony McClellan, в качеството на представител, със съдебен адрес в Люксембург, в кантората на г-н Oreste Montalto, член на Правния отдел, Jean Monnet Building, Kirchberg,”

ищец,

подпомаган от:

Италианската република, за която се явява г-н Arnaldo Squillante, президент на Consiglio di Stato (Държавният съвет) и ръководител на Дирекцията по дипломатически спорове, в качеството на представител, подпомаган от г-н Marcello Conti, avvocato dello Stato, със съдебен адрес в Люксембург, в посолството на Италия,

встъпила страна,

срещу

Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия, за което се явява г-н R. N. Ricks, Assistant Treasury Solicitor, в качеството на представител, подпомаган от адв. Peter Archer, от of Gray's Inn, със съдебен адрес в Люксембург, в британското посолство,

ответник,

С предмет иск за обявяване неспазването на задълженията по член 95, параграф 2 от Договора за ЕИО от страна на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия, поради неотмяна и неизменение на националните разпоредби за акциза върху обикновеното бяло вино,

СЪДЪТ,

В състав: г-н J. Mertens de Wilmars, председател на състав, г-н P. Pescatore, г-н A. O'Keefe и г-н U. Everling, председатели на състав, г-н Mackenzie Smart, г-н G. Bosco, г-н T. Koopmans, г-н O. Due, г-н K. Bahlmann, г-н Y. Galmot и г-н C. Kakouris, съдии,

генерален адвокат: г-н P. VerLoren van Themaat,

---

* Език на производството: английски.

секретар: г-н Р. Heim,

постанови настоящото

Решение

1. С искова молба, подадена на 7 август 1978 г., Комисията е завела дело по член 169 от Договора за ЕИО за обявяване неспазването на задълженията по член 95, параграф 2 от Договора за ЕИО от страна на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия, поради налагане на акциз върху обикновените бели вина, произведени от прясно грозде (наричани по-долу „вина“) в относително по-големи размери от тези на бирата.

2. На 27 февруари 1980 г., съдът се е произнесъл с неокончателно съдебно решение (Rescueil стр. 417), в което преди всичко дава отговори на няколко правни въпроса, отнасящи се до тълкуването на член 95 и второ, осъществява преюдициално изследване на определени въпроси, които към този момент не е можело да бъдат разрешени окончателно. Преди да се произнесе с решение по заведения от Комисията иск, съдът е наредил на страните да преразгледат предмета на спора в светлината на правните съображения, съдържащи се в съдебното решение и да докладват до Съда на ЕО в определения срок или за постигнато споразумение, което те са постигнали, или съответно за техните становища. Съдът си е запазил правото да се произнесе с окончателно решение след изтичането на този срок, след като разгледа представените пред него съображения, както и при липсата на такива.

3. В светлината на това съдебно решение, страните първоначално са разгледали спора на двустранна основа. Впоследствие Комисията се е опитала да го разреши с преговори в рамките на Съвета чрез общо уреждане на проблема с данъчното облагане на спиртните напитки. В течение на процеса на преговори, страните са поискали и получили многократно отлагане на посочения срок в съдебното решение от 27 февруари 1980 г. При положение, че те не са успели да постигнат споразумение, те са представили своите становища съответно на 1 и 2 декември 1981 г. На италианското правителство, което е встъпило в производството, е дадена възможността да представи своето становище.

4. Страните са представили устно своите становища на заседанието на 19 май 1982 г. Поради това, че представената до този момент информация бе все още недостатъчна, за да даде възможност на Съда да се произнесе по това дело, съдът, с определение от 15 юли 1982 г., на основание членове 46 и 60 от Процедурния правилник, нареди разследването да бъде разширено. Той е поискал допълнителна информация от страните относно потребителските цени и нетния размер на данъците на виното и бирата с общодостъпно качество, а именно - вино и бира, които се продават най-много и се консумират в Обединеното кралство и останалите държави-членки. Съдът също така е поискал информация относно тенденциите в общата годишна консумация на вино и бира в Общността.

5. Страните са отговорили на тези въпроси и са представили допълнителни устни становища в заседанието на 15 март 1983 г.

По същество

6. Следва да бъде припомнено, че въпросите, които са били обсъдени и частично оставени без отговор в съдебното решение от 27 февруари 1980 г., се отнасят преди всичко до характера на отношението на конкуренция между виното и бирата и второ - до селекцията, на основата на сравнение и определянето на подходящия данъчен коефициент между двата продукта. Тези два въпроса трябва да бъдат разрешени в светлината на информацията, предоставена по време на двете последващи фази на разследването.

Отношение на конкуренция между виното и бирата

7. В своето съдебно решение от 27 февруари 1980 г. Съдът подчертава, че член 95, параграф 2 се прилага по отношение на третирането за данъчни цели на продукти, които без да отговарят на критерия за сходство, установен в член 95, параграф 1, са в отношение на конкуренция, или частично или потенциално, с други продукти от държава-вносител. Той е добавил, че с цел да се определи наличието на отношение на конкуренция по смисъла на член 95, параграф 2, е необходимо да се разгледа не само настоящото състояние на пазара, но също така и възможното развитие по отношение на свободното движение на стоки в Общността и потенциала за взаимна заменяемост на стоки, която може да се открие вследствие увеличаването на търговията, така че изцяло да се стигне до развитие на допълващи се белези на икономиките на държавите-членки в съответствие с целите, съдържащи се в член 2 от Договора.

8. Що се отнася до въпроса за отношението на конкуренция между виното и бирата, съдът е приел, че поне до определена степен двете напитки са в състояние да посрещнат идентични нужди, така че следва да се признае, че има определена степен на заменяемост при тях. Съдът е посочил, че за целите на определянето на възможната степен на заменяемост, вниманието не следва да бъде ограничено само до потребителските навици в една държава-членка или в определен регион. Тези навици, които варират във времето и пространството, не могат да се считат, че непроменими. Поради това, данъчната политика на една държава-членка не трябва да отразява дадени навици на потребителя, така че да установява предимство, придобито от националната индустрия, в отговор на тези навици.

9. Съдът, независимо от това признава, че предвид съществените разлики между виното и бирата, е трудно да бъде сравняван производствения процес и характерните качества на тези напитки, както правилно отбелязва правителството на Обединеното кралство. По тази причина, Съдът е изискал от страните да представят допълнителна информация с цел да бъдат отстранени съмненията, които са съществували по отношение на характера на отношението на конкуренция между двата продукта.

10. Правителството на Обединеното кралство не е представило становище по този въпрос в изложението на своите аргументи. Комисията е изразила становището, че разликите в условията на производство, които Съдът счита за важни, не са значими от гледна точка на ценовата структура на двата продукта,

особено във връзка с отношението на конкуренция между бирата и вината от общодостъпно качество.

11. В тази връзка италианското правителство поддържа, че не е подходящо да се сравняват бира и вино с приблизително еднакво алкохолно съдържание или на по-силно основание - с вина с по-високо алкохолно съдържание. По негово мнение, най-леките вина с алкохолно съдържание в региона от 9°, а именно най-популярните и евтини вина, са в истинска конкуренция с бирата. Поради това, то счита, че тези вина следва да бъдат избрани за целите на сравнението, когато става въпрос за определяне на облагаемия данък на основата или на алкохолното съдържание, или на цената на продуктите.

12. Съдът счита, че становището на италианското правителство е уместно. Като се има предвид съществената разлика в качеството и поради това - в цената на вината, решаващото отношение на конкуренция връзка между бирата, като популярна и масово консумирана напитка, и виното - трябва да бъдат установени чрез отнасяне към онези вина, които са най-достъпни до обществото като цяло, а именно - най-леките и най-евтините видове. Съответно, подходящата основа за данъчни сравнения, е чрез отнасяне към алкохолното съдържание или цената на съответните две напитки.

Определяне на подходящ данъчен коефициент

13. Що се отнася до избора на метод за сравнение с цел определяне на подходящия данъчен коефициент, Комисията счита, че най-сигурният метод е да се използва критерий, който е свързан, както с обема на съответните напитки, така и тяхното алкохолно съдържание. Комисията счита, че данъчното облагане, надвишаващо пропорция 1:2.8 с отнасяне към обема (което представлява данъчен коефициент от 1:1 с отнасяне само към алкохолното съдържание) създава презумпцията, че „се предоставя косвена защита за бирата”.

14. Правителството на Обединеното кралство отнася към заключенията от доклада, представени на Комисията през 1963 г. от данъчния и финансов комитет (доклада „Neumark”) и подчертава още веднъж, че надлежното сравнение следва да се основава на данъчно облагане върху нетните цени на съответните два продукта. По негово мнение, сравнение, основано на средни цени е за предпочитане пред сравнение, основано на средно алкохолно съдържание. Тук не става въпрос за дискриминационна или предпазна търговска практика, когато е доказано, че данъците, с които се облагат двата конкуриращи се продукта съставляват една и съща пропорция на средните цени на тези продукти. Правителството на Обединеното кралство счита, че според този критерий, неговата данъчна система няма предпазен ефект.

15. По този въпрос, италианското правителство оспорва аргументите на Обединеното кралство и на Комисията. То подчертава важността за уреждане на спора на факта, че виното е селскостопански продукт, а бирата - индустриален продукт. По негово мнение изискванията на Общата селскостопанска политика следва да водят до коефициент на облагане, който облагодетелства селскостопанския продукт и поради това - би било

несъвместимо с тази политика да се елиминират напълно, при една национална данъчна система, последиците от намеса на Общността при подкрепа на винопроизводството.

16. Италианското правителство също така оспорва важността, която Комисията придава на въпроса за алкохолното съдържание на тези две напитки. По негово мнение, решаващият критерий е оценката на данъчното облагане във връзка с обема на тези две напитки. Има две причини за това: на първо място - системата за данъчно облагане на Обединеното кралство се основава на обема на продуктите; второ - след като и в двата случая напитките имат ниско алкохолно съдържание и са подходящи за употреба по време на хранене или за утоляване на жажда, изборът на потребителя се влияе не от алкохолното съдържание на двата продукта, а от техните общи характеристики като вкус и аромат, в резултат от което те имат една и съща цел за консумация и малко или повече - едни и същи количества. Опитът сочи, че съотношението при консумацията на бира и вино ако не е едно и също, то при всички случаи не надвишава 1.5:1.

17. Италианското правителство стига до заключението, че двата критерия, отнасящи се до обема и алкохолното съдържание, следва да бъдат комбинирани в смисъл, че независимо от това, че по принцип трябва да има еднакво данъчно облагане, определящо се от обема на двете напитки, и че наличието на по-високо данъчно облагане на виното единствено на основание неговото алкохолно съдържание, би било надеждна индикация, че е налице дискриминация и че съответната данъчна система е имала предпазна цел.

18. Обмяната на аргументи на страните, която последва решението от 27 февруари 1980 г. показва, че независимо от това, че нито един критерий за сравнение, прилаган с цел да се определи данъчната ставка на два продукта е в състояние на произведе надеждни резултати сам по себе си, всеки от използваните три метода - определяне на данъчната тежест от обема, от алкохолното съдържание и от цената на продуктите, може да предостави значима информация за оценката на оспорваната данъчна система.

19. Не се оспорва, че сравнението на данъчното облагане на бирата и виното, което се прави на основата на обема на двете напитки сочи, че виното се облага повече от бирата, както в относителни, така и в абсолютни величини. Данъчното облагане на виното е увеличено значително във връзка с данъчното облагане на бирата, когато Обединеното кралство е заменило митата с акцизи, както вече е установил Съдът в своето решение от 27 февруари 1980 г., но също така става ясно, че през годините, през които се е развило производството, а именно 1976 г. и 1977 г., данъчното облагане на вината е било, средно пет пъти по-високо на основата на обема, отколкото данъчното облагане на бирата. С други думи виното е било натоварено с допълнителна данъчна тежест от около 400 %.

20. Що се отнася до критерия за сравнение, основан на алкохолното съдържание, Съдът вече е заявил в своето решение от 27 февруари 1980 г., че независимо от това, че е ясно, че алкохолното съдържание е само вторичен фактор при избора на потребителя между двете напитки, той е сравнително надежден критерий за сравнение. Следва да се отбележи, че релевантността на

този критерий е призната от Съвета по време на неговата работа, която продължава, по хармонизацията на данъчното облагане на алкохола и различните видове алкохолни напитки.

21. В светлината на индикаторите, които Съдът вече прие, е ясно, че в Обединеното кралство през въпросния период виното е било натоварено с данъци, които определени въз основа на алкохолното съдържание, са били повече от два пъти по-високи от тези, с които е била облагана бирата, което е допълнителна данъчна тежест от поне 100 %.

22. Що се отнася до критерия за определяне на данъчната ставка въз основа на цената без данък, Съдът е имал значителни трудности при изграждане на становище предвид коренно различния характер на представената от Комисията информация, съставена от списъци с продажни цени без паралелна информация, сочеща, в рамките на тези цени, налагането на акциз, данък върху добавената стойност и нетната цена без данък, приемайки, че оценката по този критерий, който правителството на Обединеното кралство счита от съществена важност, за особено труден.

23. В отговор на определение от 15 юли 1982 г., в което Съдът изиска от страните да представят информация за потребителските цени и за нетните цени без данък за видовете вина и бира, които се продават и консумират най-масово във Обединеното кралство, правителството на Обединеното кралство просто предоставя информация, отнасяща се до две германски вина („Goldener Oktober” и „Blue Nun”), които без съмнение се консумират масово, но не са представителни за състоянието на пазара на вино в Общността.

24. Комисията и италианското правителство оспориха релевантността на тези вина, избрани от правителството на Обединеното кралство и представиха подробна информация относно италианските вина. Комисията направи опит да установи средните цени, докато италианското правителство, в съответствие с упоменатия по-горе подход, сравни данъчното облагане на цената на типична британска бира с данъчното облагане на най-евтиното италианско вино, което е било на разположение в значителни количества на пазара във Обединеното кралство.

25. Изчисленията на Комисията, позоваващи се на пазара на Обединеното кралство в неговото положение в момента, релевантността на които не е била оспорена от правителството на Обединеното кралство, сочат, че виното е предмет на допълнителна данъчна тежест в размер между 58 % и 77 %, докато изчисленията на италианското правителство, основаващо се на най-евтиното вино сочат, че виното е предмет на допълнителна данъчна тежест, достигаща 286 %. Тези заключения са косвено потвърдени от анализа на правителството на Обединеното кралство за продажните цени на двете германски вина. Наистина едно от тези вина представлява почти точката на равновесие между бирата и виното, от гледна точка на данъчното облагане върху цената. Този пример сочи, че всички евтини вина, продавани във Обединеното кралство се облагат на основа на цената в по-голяма степен в относителни величини, в сравнение с бирата. От ценовите списъци, предоставени от Комисията е видно, че на пазара

на Обединеното кралство има значителен брой вина, които попадат в тази дефиниция и сред тях - особено италиански вина, които са предмет на допълнителна данъчна тежест, която се увеличава обратнопропорционално на тяхната цена.

26. След като е обсъдил информацията, предоставена от страните, Съдът стига до заключение, че ако се прави сравнение на основата на тези вина, които са поевтини от видовете вино, избрани от Обединеното кралство и от които различни видове се продават в значителни количества на пазара на Обединеното кралство, става ясно че точно тези вина, които от гледна точка на своята цена са в най-пряка конкуренция с местното производство на бира, са натоварени със значителна данъчна тежест.

27. Поради това, става ясно, след подробното изследване, направено от Съда, че какъвто и критерий за сравнение да се използва, без да е нужно да се изразява предпочитание към един или друг, че данъчната система на Обединеното кралство води до увеличаване на данъчната тежест върху виното, което се внася от други държави-членки, така че да се осигури защита на местното производство на бира, тъй като производството на бира съставлява най-релевантния критерий от гледна точка на отношението на конкуренция. След като такава защита се отчита най-вече при най-масово продаваните вина, последиците от данъчната система на Обединеното кралство са, че такива вина се определят като луксозни продукти, което от гледна точка на данъчната тежест, едва ли може да бъде същинска алтернатива в очите на потребителя на типичните местно произведени напитки.

28. От упоменатите по-горе съображения следва, че чрез налагане на акциз върху обикновените бели вина, произведени от прясно грозде в по-голям относителен размер от този на бирата, Обединеното кралство не е спазило задълженията си по член 95, параграф 2 от Договора за ЕИО.

По съдебните разноски

29. По силата на член 69, параграф 2 от Процедурния правилник, загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане. Независимо от това обаче, на основание член 69, параграф 3, при изключителни обстоятелства Съдът може да нареди страните да поемат собствените си разноски изцяло или частично.

30. Упражняването на това правомощие по настоящото дело е подходящо. По време на производството става ясно, че Комисията е завела това дело без да осъществи адекватно предварително разследване, което води до повтарящи се искания за информация и продължаване на производството от Съда. Поради това, страните следва да поемат собствените си разноски, с изключение на разноските на Италианската република, които следва да се поемат от Обединеното кралство.

По изложените съображения, Съдът реши:

1. Обявява, че чрез налагане на акциз върху обикновените бели вина, произведени от прясно грозде, в по-голям относителен размер от този върху бирата, Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия не е спазило задълженията си по член 95, параграф 2 от Договора за ЕИО.

2. Възлага на Комисията на европейските общности и Великобритания да понесат собствените си разноски по делото. Разходите, направени от Италианската република следва да се понесат от Обединеното кралство.

Подписи

Произнесено в открито съдебно заседание в Люксембург на 12 юли 1983 година.

Подписи